

w sprawie oceny programowej kierunku filologia germańska prowadzonego na Uniwersytecie Łódzkim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia germańska prowadzonego na Uniwersytecie Łódzkim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Łódzkim nie w pełni umożliwił studentom kierunku filologia germańska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
  2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
  3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania;
  10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres **2 lat** uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Utożsamianie na poziomie efektów uczenia się wiedzy w dyscyplinie naukowej językoznawstwo z wiedzą prowadzącą do osiągnięcia komunikacyjnych kompetencji językowych wg ESOKJ.

Program studiów utożsamia wiedzę w dyscyplinie naukowej językoznawstwo z wiedzą prowadzącą do osiągnięcia komunikacyjnych kompetencji językowych i wiąże ją z charakterystyką Polskiej Ramy Kwalifikacji o kodzie WG. Wykorzystywane w kształceniu językowym zagadnienia z gramatyki czy leksyki danego języka nie obejmują bowiem treści powiązanych z zagadnieniami dotyczącymi obiektów i zjawisk oraz metod i teorii

wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa. Punkty ECTS przypisane do zajęć, których celem jest kształcenie komunikacyjnych kompetencji językowych w mniej więcej równym stopniu wspomagają osiągnięcie efektów uczenia się w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego zostały przesłane zmodyfikowane efekty uczenia się, które nadal wskazują na utożsamianie wiedzy prowadzącej do osiągnięcia komunikacyjnych kompetencji językowych z wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, o czym świadczą następujące przykłady w kartach zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego*: „zna struktury gramatyczne współczesnego języka niemieckiego z poziomu A1/A1+; leksykę języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym wypowiedzenie się w najprostszej formie na tematy życia codziennego; najprostsze formy wypowiedzi pisemnej i ustnej” (który powiązано z ogólnym efektem uczenia się 01G-1A_W02: „zna strukturę współczesnego języka niemieckiego w stopniu zaawansowanym”, odniesionym do charakterystyki drugiego stopnia dla 6. poziomu PRK o kodzie P6S_WG) – na studiach pierwszego stopnia; „ma pogłębioną wiedzę na temat języka niemieckiego w jego kompleksowości i złożoności” (który powiązано z ogólnym efektem uczenia się 01G-2A_W01: „ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej językoznawstwa i literaturoznawstwa, ich głównych tendencjach rozwojowych oraz powiązaniu z dyscyplinami koniecznymi do poszerzania wiedzy; ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa i literaturoznawstwa z pokrewnymi naukami humanistycznymi”, odniesionym do charakterystyki drugiego stopnia dla 7. poziomu PRK o kodzie P7S_WG) – na studiach drugiego stopnia, oraz w kartach zajęć *lektorat języka obcego*: „zna zjawiska dotyczące struktury współczesnego języka angielskiego; zna i rozumie w stopniu podstawowym strukturę współczesnego języka hiszpańskiego” (które powiązано z ogólnym efektem uczenia się 01G-1A_W03: „ma zaawansowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach językowych w aspekcie porównawczym i kontrastywnym” odniesionym do charakterystyki drugiego stopnia dla 6. poziomu PRK o kodzie P6S_WG) – na studiach pierwszego stopnia.

2. Niespecyficzność efektów uczenia się i niezgodność tych efektów z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty uczenia się nie zawsze były zgodne z właściwym poziomem PRK. Na przykład, na studiach pierwszego stopnia zaawansowany poziom wiedzy został zastąpiony poziomem podstawowym, co ilustruje efekt: „zna i rozumie w stopniu podstawowym główne metody badań tekstu literackiego”. Jednocześnie, efekty uczenia się były często sformułowane w sposób niewskazujący na specyficzne dyscypliny naukowe, np.: 01G-1A_W02: „zna i rozumie terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych w stopniu podstawowym”.

Przesłany w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego zmodyfikowany zestaw efektów uczenia się nadal zawiera nieprawidłowości w obydwu zakresach. Na przykład, na studiach pierwszego stopnia efekt 01G-1A_W10: „ma zaawansowaną wiedzę o wybranych faktach i zjawiskach z zakresu kultury i współczesnego życia kulturalnego krajów niemieckiego obszaru językowego w kontekście współczesnej cywilizacji” mówi o zaawansowanym poziomie wiedzy, mimo iż dotyczy wiedzy kontekstowej dla kierunku i jest powiązany z charakterystyką o kodzie WK. Na studiach drugiego stopnia, efekt 01G-

2A_W12: „zna i rozumie główne tendencje rozwojowe i nowe osiągnięcia z zakresu dyscyplin naukowych wybranej specjalności dyplomowej” został powiązany z charakterystyką o kodzie WG, lecz nie zawiera odniesienia do pogłębionego stopnia wiedzy. Jest on również niespecyficzny, ponieważ nie wskazuje konkretnych dyscyplin naukowych. Z kolei efekt 01G-2A_W09: „ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o literaturze i kulturze krajów niemieckojęzycznych (w kontekście współczesnej cywilizacji)” został powiązany z charakterystyką o kodzie WK, a zawiera odniesienie do pogłębionego stopnia wiedzy, w tym implicytnie w zakresie dyscypliny nauki o kulturze i religii, do której kierunek nie został przyporządkowany. Z kolei efekt 01G-2A_W10: „ma pogłębioną wiedzę o uwarunkowaniach ekonomicznych, prawnych, etycznych i działalności zawodowej, w tym zasady prawa autorskiego” mówi o pogłębionym poziomie wiedzy, mimo iż dotyczy wiedzy kontekstowej dla kierunku i jest powiązany z charakterystyką o kodzie WK. Natomiast efekt 01G-2A_W13 „zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i metodologie dotyczące zakresu wybranej specjalności studiów oraz tendencji rozwojowych w powiązanych z nią dyscyplinach naukowych”, powiązany z charakterystyką WG, jest niespecyficzny, więc nie wiadomo do jakich dyscyplin naukowych się odnosi i nie sposób ocenić, czy są to dyscypliny konstytutywne czy kontekstowe dla kierunku.

3. Nieprawidłowe powiązanie efektów uczenia się odnoszących się do kształcenia nauczycieli z efektami uczenia się w kategorii wiedzy przyjętymi dla kierunku studiów. Efekty uczenia się dla specjalności *nauczycielskiej*, prowadzonej na studiach drugiego stopnia, powiązane z charakterystyką Polskiej Ramy Kwalifikacji o kodzie P7S_WG, mimo iż dyscypliny naukowe powiązane ze specjalnością *nauczycielską*, w tym w szczególności pedagogika i psychologia, nie stanowią teoretycznych podstaw filologii, a określone w standardzie efekty uczenia się nie odnoszą się do zaawansowanej lub pogłębionej wiedzy w dyscyplinach naukowych, np. w pedagogice i psychologii, lecz są powiązane z zawodowymi uwarunkowaniami działalności zawodowej nauczyciela, wskazanych w charakterystyce P7S_WK Polskiej Ramy Kwalifikacji jako „inne”. Zmodyfikowane szczegółowe efekty uczenia się, które zostały sformułowane dla specjalności *nauczycielskiej* są nadal powiązane z ogólnymi efektami uczenia się dla kierunku, które dotyczą pogłębionego stopnia zaawansowanej wiedzy, na co przede wszystkim wskazuje powiązanie ich z charakterystyką o kodzie WG. Są to efekty 01G-2A_W12: „zna i rozumie główne tendencje rozwojowe i nowe osiągnięcia z zakresu dyscyplin naukowych wybranej specjalności dyplomowej” oraz 01G-2A_W13 „zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i metodologie dotyczące zakresu wybranej specjalności studiów oraz tendencji rozwojowych w powiązanych z nią dyscyplinach naukowych”. Wszystkie szczegółowe efekty uczenia się w zakresie specjalności *nauczycielskiej* powiązane z jednym z dwóch w/w efektów ogólnych dla kierunku, np. efekt 01SN-2A_W16: „zna usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych” powiązane z efektem ogólnym 01G-2A_W12, a efekt 01SN-2A_W16: „zna sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia,

konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi” powiązano z efektem ogólnym 01G-2A_W13.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Niezapewnienie w programie studiów drugiego stopnia zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganej liczbie punktów ECTS.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia nie obejmuje zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo w wymiarze ponad 50% wszystkich punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Nieprawidłowo bowiem zaliczono do grupy zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie językoznawstwo zajęcia z zakresu *praktycznej nauki języka niemieckiego* (na studiach pierwszego i drugiego stopnia), *lektorat języka obcego* (na studiach pierwszego stopnia), zajęcia z tzw. grupy zajęć społecznych, zajęcia w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, oraz zajęcia ogólnouniwersyteckie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, Uczelnia poinformowała o wyłączeniu w/w zajęć z puli zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo i stworzyła nowe katalogi tych zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia. W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia, katalog zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo potwierdza, że studenci uzyskują wymaganą liczbę punktów ECTS. Natomiast w odniesieniu do studiów drugiego stopnia, wymóg ten nie został spełniony, ponieważ studenci uzyskują 48 ECTS (w ramach specjalności *nauczycielskiej*) lub 57 ECTS (w ramach specjalności *tłumaczenie i przekład*), co nie stanowi ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. W wyliczeniach nie można uwzględnić zajęć *sztuka pisanie*, które umieszczono w grupie zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, gdyż nie ma ich w programie studiów.

2. Niezapewnienie w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z zakresu nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS dla wszystkich specjalności.

Program studiów, z wyłączeniem specjalności *nauczycielskiej* na studiach drugiego stopnia, nie zapewnia zajęć z zakresu nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.

Uczelnia nie odniosła się do zarzutu w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie wymagają od wszystkich kandydatów posiadania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie 6. PRK w zakresie dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz biegłości językowej C1 wg ESOKJ.

Warunki rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zapewniają, że kandydaci posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na poziomie 6. PRK w zakresie obu dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek studiów oraz jasno określony

poziom biegłości w zakresie języka niemieckiego. Na studia drugiego stopnia przyjmowani byli bowiem kandydaci na podstawie dyplomu ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia, którzy posiadali podstawową wiedzę z zakresu dyscypliny naukowej odpowiadającej wybranej specjalizacji, podstawową orientację w niemieckim życiu kulturalnym, podstawową wiedzę o strukturze języka niemieckiego, oraz legitymowali się biegłością w zakresie języka niemieckiego na poziomie B2/C1.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, Uczelnia sformułowała nowe zasady rekrutacji dla studiów drugiego stopnia, które nadal jednak nie zawsze zapewniają kandydatów o właściwych kompetencjach wstępnych. Na studia drugiego stopnia mogą bowiem zostać przyjęci, m.in., absolwenci „studiów pierwszego stopnia w zakresie filologii germańskiej, studiów polsko-niemieckich, lingwistyki stosowanej z zaawansowanym językiem niemieckim, ewentualnie innych kierunków studiów pokrewnych po porównaniu efektów uczenia się z efektami kierunku filologia germańska”, dla których nie sformułowano wymogu posiadania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie 6. PRK w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa ani nie określono poziomu biegłości językowej C1 wg ESOKJ.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nieskuteczne procedury zatwierdzania i wprowadzania zmian w programie studiów.

W Uczelni obowiązują formalne procedury zatwierdzania i wprowadzania zmian w programach studiów. Inicjatywa wychodzi z katedr, proponowane zmiany są opiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która rekomenduje je Radzie Wydziału Filologicznego. Następnie programy lub zmiany programowe kierowane są do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, która po wprowadzeniu poprawek, korekt, sugerowanych zmian i uzupełnień, rekomenduje program Senatowi. Choć programy studiów i wprowadzane w nich zmiany podlegają kilkietapowej weryfikacji, to w przypadku ocenianego kierunku nie przyczyniło się to do zdiagnozowania nieprawidłowości takich jak, na przykład: 1) brak pełnej spójności efektów uczenia się z charakterystykami PRK; 2) brak spójności między dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek a efektami uczenia się i treściami programowymi czy 3) niespełnianie przez program studiów wszystkich wymagań powszechnie obowiązującego prawa.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że podjęto działania naprawcze mające na celu bardziej skuteczne i systematyczne monitorowanie programów studiów na poziomie Wydziału, przed zatwierdzeniem przez senat Uczelni. Powołano zespół dedykowany monitorowaniu realizowanego programu studiów, w skład którego wchodzi interesariusze wewnętrzni kierunku oraz zaplanowano wyznaczenie pracownika administracyjnego, który będzie zajmował się wyłącznie monitorowaniem i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku, w tym prowadzeniem szkoleń dla pracowników oraz ewaluacją programów studiów pod kątem ich zgodności z prawem o szkolnictwie wyższym. Skuteczność podjętych działań będzie możliwa do oceny po upływie dwóch lat.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się nieutożsamianie w efektach uczenia się wiedzy w dyscyplinie naukowej językoznawstwo z wiedzą prowadzącą do osiągnięcia komunikacyjnych kompetencji językowych.
2. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób specyficzny i zgodny z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.
3. Zaleca się prawidłowe powiązanie efektów uczenia się odnoszących się do kształcenia nauczycieli z efektami uczenia się w kategorii wiedzy przyjętymi dla kierunku studiów.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie w programie studiów drugiego stopnia zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganej liczbie punktów ECTS.
2. Zaleca się zapewnienie w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z zakresu nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS niezależnie od ścieżki kształcenia.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się, aby zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia wymagały od wszystkich kandydatów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie 6. PRK w zakresie dyscyplin naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz biegłości językowej C1 wg ESOKJ.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się wprowadzenie skutecznej diagnostycznie weryfikacji programów studiów przed przyjęciem ich przez senat Uczelni.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku filologia germańska na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Uchwała nr 751/2024
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 19 września 2024 r.

---

3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz

